

پیش نویس
(غیر قابل استناد)

برنامه راهبردی

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

۱۳۸۶-۱۳۹۶

بسمه تعالی

برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

پیشگفتار

بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن مقرر گردید برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در یک دوره ۱۰ ساله و دو برنامه ۵ ساله تدوین گردد و پس از تصویب هیئت مدیره به اجرا در آید. به منظور تدوین برنامه راهبردی تشکیل کمیته تدوین برنامه راهبردی انجمن به تصویب هیئت مدیره انجمن رسید. چهارچوب برنامه راهبردی انجمن پس از بررسی در کمیته مربوط در تاریخ ۱۳۸۴/۹/۹ به تصویب هیئت مدیره انجمن رسید. پس از تصویب چهارچوب برنامه راهبردی، اعضای کمیته برنامه ریزی با تشکیل جلسات متعدد نسبت به تدوین پیش نویس برنامه راهبردی اقدام نمودند.

در هر یک از مراحل تدوین برنامه راهبردی، اسناد و منابع مربوط مورد بررسی قرار گرفت^۱ و پس از مباحث کارشناسی در کمیته برنامه ریزی راهبردی، بخش های تدوین شده به هیئت مدیره انجمن ارائه گردید و پس از بحث و بررسی و تصویب در جلسات هیئت مدیره مراحل بعدی آغاز شد. نسخه نهایی برنامه راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران در هیئت مدیره بررسی و پس از تصویب جهت اجرا ابلاغ می گردد.

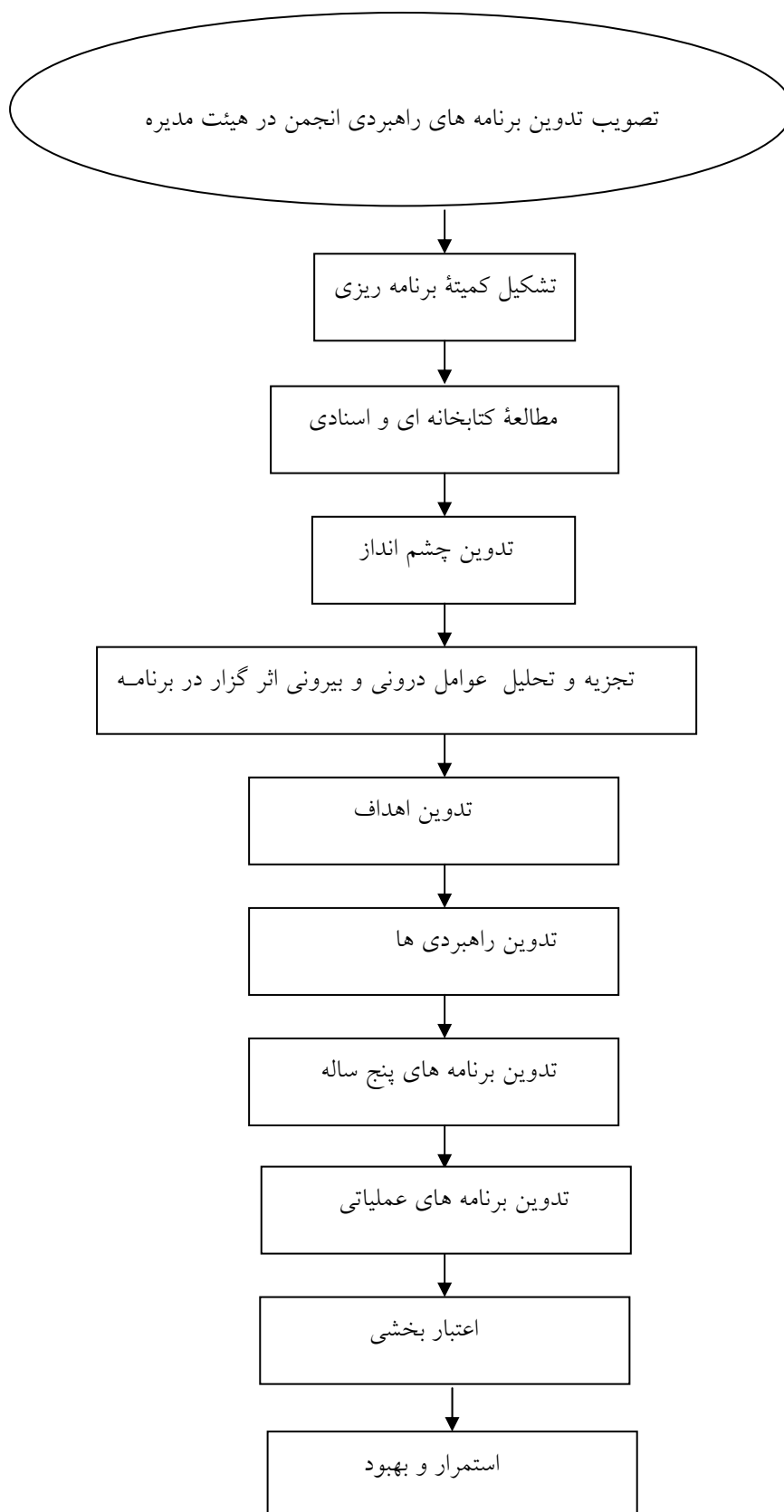

۱- منابع و اسناد مورد استفاده: سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران، اساسنامه انجمن مطالعه برنامه درسی ایران، قانون برنامه چهارم توسعه، برنامه پنج ساله وزارت آموزش و پرورش، قوانین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مورد انجمن های علمی، برنامه سایر انجمن های علمی داخلی و خارجی.

برنامه درسی یکی از قلمروهای تخصصی دانش تعلیم و تربیت است که به ابعاد نظری و عملی طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی رخدادهایی می پردازد که دارای نقش کلیدی و کانونی (محوری) در تحقق آرمان ها و اهداف یادگیری نظام های آموزش و پرورش در کلیه ابعاد است.

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران، به منظور انجام کلیه فعالیت های آتی بر اساس چشم انداز و اهداف تعیین شده، امکان برنامه ریزی عملیاتی جهت تحقق اهداف انجمن، سازماندهی اعضای انجمن و استفاده از ظرفیت های علمی و کارشناسی آنها بر اساس برنامه، فراهم شدن امکان پیش بینی و استفاده بهینه از منابع و امکانات، امکان ارزشیابی از تحقق اهداف و دستاوردهای انجمن، برنامه راهبردی انجمن را در یک دوره ۱۰ ساله و دو برنامه میان مدت ۵ ساله تدوین و ارائه می نماید.

فرایند تدوین برنامه های راهبردی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

چشم انداز

انجمن مطالعات برنامه درسی ایران نهادی است ملی، غیر دولتی و غیر انتفاعی در قلمرو تخصصی برنامه درسی، متشکل از متخصصان و دانش آموختگان برنامه درسی که از طریق همکاری و تعامل با گروه ها و سازمان های ملی، منطقه ای و جهانی و استفاده از آخرین یافته های علمی و پژوهشی در جهت توسعه دانش برنامه درسی و بومی سازی آن، بهبود کیفیت سیاستگذاری و عملکرد آموزشی در کلیه سطوح آموزش رسمی و همچنین در آموزش غیر رسمی فعالیت نموده و دارای مرجعیت علمی در سطح ملی و منطقه ای است.

اهداف

اهداف کلی

۱. بومی سازی، ارتقاء و ترویج دانش برنامه درسی
۲. ارتقاء کیفی محیط و عملکرد یادگیری در نظام آموزشی ایران

اهداف ویژه

۱. توسعه تعامل و همکاری های سازمانی در سطح ملی و بین المللی
۲. کمک به توسعه کیفی نیروی انسانی متخصص
۳. کمک به توسعه پژوهش های علمی تخصصی
۴. کمک به توسعه آموزش های علمی تخصصی
۵. کمک به تولید منابع علمی تخصصی
۶. بستر سازی برای توسعه کاربرد فناوری های نوین در برنامه های درسی
۷. مشارکت در سیاستگذاری و نقد عملکرد نظام آموزشی از منظر برنامه درسی

تجزیه و تحلیل محیط درونی و بیرونی انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

الف - عوامل محیط درونی انجمن

۱. نقاط قوت

- توانمندی های بالفعل و بالقوه علمی و تخصصی اعضا
- وجود انگیزه لازم در میان اعضا برای ارتقاء علمی انجمن
- تعامل و ارتباط تنگاتنگ با مراکز علمی و آموزشی

۲. نقاط ضعف

- عدم برخورداری انجمن از برنامه های راهبردی
- ضعف سازماندهی و بهره برداری از ظرفیت های علمی و حرفه ای اعضا در سراسر کشور
- عدم تعامل حرفه ای با انجمن های علمی و حرفه ای همسو
- عدم اختصاص زمان کافی برای فعالیت های انجمن توسط مسئولان منتخب
- عدم اهتمام به مداخله فعال انجمن در سیاست گذاری های علمی و اجرایی برنامه ریزی

درسی

ب - عوامل محیط بیرونی انجمن

۱. فرصت ها

- برخورداری انجمن های علمی از جایگاه قانونی در کشور
- حمایت های معنوی از سوی مراجع قانونی مانند وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت آموزش و پرورش
- فراهم بودن زمینه های ارتباط و تعامل با مراکز علمی و تحقیقاتی در سطح ملی و بین المللی
- آغاز فرایند تمرکز زدایی از نظام برنامه ریزی درسی
- فراهم بودن زمینه های فرهنگی و اجتماعی مناسب برای فعالیت انجمن های علمی

۱. تهدید ها

- دولتی و متمرکز بودن نظام برنامه ریزی درسی ایران
- متناسب نبودن آموزش های دانشگاهی با نیازهای مراکز برنامه ریزی درسی
- عدم دعوت از انجمن های علمی غیر دولتی در نظام سیاست گذاری برنامه ریزی درسی
- عدم حمایت از انجمن های علمی غیر دولتی در تأمین منابع و امکانات
- عدم پشتیبانی وزارت علوم و فناوری از مشارکت اعضای هیئت علمی در فعالیت های

انجمن های علمی

راهبردها

۱. تسهیل و توسعه مشارکت اندیشمندان و صاحب نظران برنامه درسی

- تمرکز زدایی از ساختار و فعالیت ها

- توسعه واحد های استانی

- توسعه گروه های مطالعاتی با علایق ویژه (سیگ ها)

۲. توسعه همکاری های علمی در سطح منطقه و جهان

- همکاری با سازمان ها و نهادهای علمی و پژوهشی

- برگزاری نشست های و گارگاه های آموزشی مشترک

- انجام مطالعات و برنامه ریزی مشترک

- کمک به اعضای انجمن برای حضور در نشست های و مجامع علمی بین المللی

۳. نظارت بر بازار نشر به عنوان مرجع علمی در حوزه برنامه ریزی

- نقد و ارزیابی آثار علمی منتشر شده

- تدوین اولویت های نگارشی و انتشار

- تدوین و اجرای راهکارهای مداخله علمی مؤثر در فرایند تصویب و نشر آثار علمی (قبل از

عقد قرارداد)

- ارائه نظرات کارشناسی و مشاوره ای به مراکز نشر علمی در گزینش آثار برای انتشار

۴. نظارت و مشارکت در سیاستگذاری برنامه درسی

- حمایت فعال از تمرکز زدایی در برنامه ریزی درسی

- نقد و بررسی سیاست ها

- ارائه نظرات کارشناسی و مشاوره ای به مراکز سیاست گذاری

۵. تولید و اشاعه دانش برنامه درسی

- تدوین دایره المعارف برنامه درسی

- تولید و عرضه منابع اصیل علمی برنامه درسی متناسب با نیازهای جامعه علمی و نظام آموزشی

- برگزاری نشست های علمی ادواری

- برگزاری همایش های سالانه

6. تدارک منابع و امکانات مورد نیاز انجمن

- تجهیز دبیرخانه به وسایل و امکانات مورد نیاز

- تدارک فضای لازم برای دفتر مرکزی انجمن

7. نظارت بر عملکرد نهادهای علمی و دانشگاهی

- نقد و ارزیابی برنامه های درسی دانشگاهی

- ارزیابی مهارتی دانش آموختگان رشته

- ارزیابی پژوهش ها ، رساله ها و پایان نامه ها

8. حمایت از ارتقاء جایگاه علمی و حقوقی انجمن های علمی

- مشارکت در برنامه های شورای انجمن های علمی

- توسعه تعامل با رسانه ها

- تقویت تعامل با انجمن های علمی همسو

9. توسعه تعاملات و فعالیت های شبکه ای

- برگزاری جلسات غیر حضوری (مجازی) اعضای هیئت مدیره و کمیسیون ها

- اطلاع رسانی از طریق شبکه

- توسعه تعامل و ارتباطات از طریق شبکه

- ایجاد بانک اطلاعاتی

- ایجاد پایگاه منابع آموزشی

ماتریس تهدیدها ، فرصت ها ، نقاط قوت و نقاط ضعف (SWOT) انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

<p>نقاط ضعف – W</p> <p>۱- عدم برخورداری انجمن از برنامه های راهبردی</p> <p>۲- ضعف سازماندهی و بهره برداری از ظرفیت های علمی و حرفه ای اعضای در سراسر کشور</p> <p>۳- عدم تعامل حرفه ای با انجمن های علمی و حرفه ای همسو</p> <p>۴- عدم اختصاص زمان کافی برای فعالیت های انجمن توسط مسئولان منتخب</p> <p>۵- عدم اهتمام به مداخله فعال انجمن در سیاست گذاری های علمی و اجرایی برنامه ریزی درسی</p>	<p>نقاط قوت – S</p> <p>۱- توانمندی های بالفعل و بالقوه علمی و تخصصی اعضا</p> <p>۲- وجود انگیزه لازم در میان اعضا برای ارتقاء علمی انجمن</p> <p>۳- تعامل و ارتباط تنگاتنگ با مراکز علمی و آموزشی</p>	
<p>راهبردهای WO</p> <p>۱- تسهیل و توسعه مشارکت اندیشمندان و صاحب نظران برنامه درسی</p> <p>۲- تدارک منابع و امکانات مورد نیاز انجمن</p>	<p>راهبردهای SO</p> <p>۱- توسعه همکاری های علمی در سطح منطقه و جهان</p> <p>تولید و اشاعه دانش برنامه درسی</p> <p>۲- نظارت بر بازار نشر به عنوان مرجع علمی در حوزه برنامه درسی</p>	<p>فرصت ها – O</p> <p>۱- برخورداری انجمن های علمی از جایگاه قانونی در کشور</p> <p>۲- حمایت های معنوی از سوی مراجع قانونی مانند وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت آموزش و پرورش</p> <p>۳- فراهم بودن زمینه های ارتباط و تعامل با مراکز علمی و تحقیقاتی در سطح ملی و بین المللی</p> <p>آغاز فرایند تمرکز زدایی از نظام برنامه ریزی درسی</p> <p>۴- فراهم بودن زمینه های فرهنگی و اجتماعی مناسب برای فعالیت انجمن های علمی</p>
<p>راهبردهای WT</p> <p>۱- نظارت و مشارکت در سیاست گذاری برنامه درسی</p> <p>۲- نظارت بر عملکرد نهادهای علمی و دانشگاهی</p>	<p>راهبردهای ST</p> <p>۱- حمایت از ارتقاء جایگاه علمی و حقوقی انجمن های علمی</p>	<p>تهدید ها – T</p> <p>۱- دولتی و متمرکز بودن نظام برنامه ریزی درسی ایران</p> <p>۲- متناسب نبودن آموزش های دانشگاهی با نیازهای مراکز برنامه ریزی درسی</p> <p>۳- عدم دعوت از انجمن های علمی غیر دولتی در نظام سیاست گذاری برنامه ریزی درسی</p> <p>۴- عدم حمایت از انجمن های علمی غیر دولتی در تأمین منابع و امکانات</p> <p>۵- عدم پشتیبانی وزارت علوم و فناوری از مشارکت اعضای هیئت علمی در فعالیت های انجمن های علمی</p>